

O mamalakisaw to kita

O Taywan hananay i, o kalomahadan no mita a kaitiraan. “O ’Amis kako.” sa ko sowal ako no hatini, kaikor to i, nga’ay ho “ O misa’Amisay kako. ” han ko sowal haw?

Itiya ho, o mitiliday ko akong ako to no Dipong, mafana’ay misanoDipong a caciyaw. O ’Amis ko tireng ni akong ako, kaorira mahapinangay ko pinangan no Dipong i tireng nira, ano o sowal to, o ’orip to, mahecad to no Dipong. Ano palalimlimen to amaan ci akong i, saroma sanay ko pinangan nira. Ya ka’ayaw i, mahemekay kako to kaidahi ni akong ako, malalokay kako pahiyo to kapot to kafana’ ni akong ako to caciyaw no Dipong; ’araw han i, o marara:way ko hatiniay a harateng ato waywayan.

Marayray, masalamit ko serangawan ita itini tona Taywan nano litengan, kaorira o mamalasawad to ko caciyaw no mita o ’Amis no hatini. Nano hacowaan malalang kita misano’Amis a caciyaw, mapatangic kita minanam to sowal, likisi ato serangawan no tao. Pinapina to ko kafafalic no citay, oyanan to a mapaci^ci kita a milayap to sowal ato serangawan no tao. Layap sa ko akong ako tona no taoay, o nisarikecan ato nipakafana’an no mira, kaorira, tooren ita a milayap haw? Itini tona citay no mita i, samaanen ita misi’ayaw kona rayray no caciyaw ato serangwan no mita?

“Cima kita?” han milicay ko roma a finacadan i, calowayay ko mira a mipacako tona licay, kaorira marawraway ko Yincomin a mipacako tona licay, “O cima kiso?” no hatini. O ’icel no nipipakafana’ ko sakahatini no mita a marawraw, nipakafana’an nira ko harateng no mita, nitoro’an nira ko halalan no niharatengan no mita. Nano kaemangan a pakafana’en kako to no tao a serangawan tahanini; kaemang ho mafana’ay ho kako a caciyaw to sowal no ’Amis, mitilid i kowosiyaw, kocong, ato kawcong, awaay ko pakafana’ay to rayray no sowal ato serangawan no Yincomin i kongkoan, mansa fokil sato kako, tawal han to ako ko sowal no ’Amis.

O ’Amis kako san kako, mafokil kako a caciyaw to sowal no ’Amis, o ’Amis ho kako saw? Ano awa to ko sowal no mita o ’Amis i, nga’ay ho “O ’Amis kako.” han ko sowal haw? O Yincomin kita sa kita i, o no Kowaping ko caciyaw ita, caka tatodotodong. “Cima kita! amaanay ko lalengawan ita!” sasi’ayawen ita koninian a demak.

Ano hacowa to, misiwkay kako to ’orip ako i ka’ayaw no ’alomanay i, sata’angayen ako ko ngiha’ a pakafana’ to ’alomanay to “O ’Amis ko tireng ako.” Nanay nga’ay haca i google a mikilim to tilid no ’Amis. Ona dademaken a maemin i, o sasa’icelen ita a milaheci. Idangaw! o ’Amis kita sa kamo i, icowaay kamo tala’ayaw? Katala’ayaw to! Marikec kita a misa’icel!

106 年全國語文競賽原住民族語朗讀【馬蘭阿美語】 高中學生組 編號 1 號
正在消失的我們

台灣，是我們生長的土地。現在，我還可以說：「我是原住民」，但是未來，我還能說：「我是原住民」嗎？

我的外公是受日本教育長大的，說著流利的日本語，從他的談吐之間，可以感受到濃濃的日本人氣質，不管是語言、生活習慣等等，這與同是原住民的外婆截然不同。一開始我覺得我有一個很酷的外公，會說日語的外公總讓我到處跟同學炫耀，然而我發現這其實是完完全全錯誤的觀念。

我們在我們生長的土地發展了一套自己的文化，傳承祖先的信念，但是不知怎麼地，我們曾經被禁止說自己的語言，我們被迫接受別人的教育。改朝換代，在新的政府下我們依然被新的語言，新的文化所同化；我的外公曾經老老實實地接受這外來、強勢的規則和教育，但是我們也要這樣嗎？我們的時代我們該如何面對我們的語言和文化呢？

「我們是誰？」這問題，也許對很多人來說很簡單，但是對我們原住民來說卻很困難。從小到大，我總是不斷地接受別人給的東西。從天真無邪、會說族語的小時候；上了小學、中學接受義務教育，高中還要升學考試，到現在我已把我的母語忘得一乾二淨了。如果我說我是原住民，但是連自己的語言都不會說，那我還算是原住民嗎？如果沒有了屬於原住民的，我們的語言，那我們還能稱自己為原住民嗎？還是我們是一個只會說中文的原住民呢？也許這就是我們這一代面對的問題，對於自身文化的認同，對於自我價值的混淆，這樣的課題，等著我們去解決。

或許將來有一天，我在台上自我介紹時，能勇敢地說：「我是原住民」；能在Google翻譯中查到原住民語的單字，這些種種都必須由我們去努力、等待我們去實現。原住民的朋友，你們在哪裡？快站出來吧！

[本篇漢譯由朱家泓老師撰稿。]